

АНАСТАСІЯ СЕРГІЇВНА ДІДЕНКО,*Харківський національний університет внутрішніх справ;* <https://orcid.org/0000-0002-5048-4803>,*e-mail: nastenanikola@ukr.net***МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ**

У статті розглянуто основні наукові праці сучасних учених у сфері державної політики та пріоритетні засади державної політики галузі протидії кіберзлочинності. Проаналізовано наукові думки, які розкривають поняття державної політики. Сформульовано авторське бачення термінів «державна політика» та «державна політика у сфері протидії кіберзлочинності». Окреслено мету, завдання та принципи державної політики у сфері протидії кіберзлочинності.

Ключові слова: державна політика, державна політика у сфері протидії кіберзлочинності, кіберзлочинність.

*Оглядова стаття***Постановка проблеми**

У процесі швидкого формування та розвитку інформаційно обізнаного суспільства виникає потреба у врегулюванні державної політики у сфері протидії кіберзлочинності в Україні. У зв'язку з цим питання створення та реалізації ефективної державної політики в цій сфері набуває надзвичайно високої актуальності. Значущість викладеного вище питання сьогодні становлять декілька факторів. Перш за все, це стрімкий розвиток інформаційних технологій, що створює як нові загрози, так і нові можливості у сфері користування інформаційним простором. Також важливим фактором є те, що за останні роки політичної незалежності Україна взяла курс на інтеграцію в Європейський Союз, а вона неможлива без продуктивної інтеграції у світову інформаційну систему. І врешті-решт, це ускладнення та загострення громадсько-політичного становища в країні, яке вимагає вироблення дієвого механізму відсічі існуючим і майбутнім загрозам у сфері кібернетичного простору. Шкода, проте сьогодні в Україні не розроблена цілісна ідея державної політики у сфері протидії кіберзлочинності, а чинні законодавчі акти знаходяться лише на стадії початкового впровадження в реальне життя.

Стан дослідження проблеми

Слід зазначити, що в юридичній науковій літературі знайшла своє право на існування велика кількість праць зарубіжних та вітчизняних науковців, які досліджували питання державної політики більше в загальному спектрі. Наприклад, дослідження проблеми сут-

ності, змісту державної політики, механізмів її впровадження та моделей державного управління знайшло своє відображення в наукових працях таких зарубіжних учених, як: Дж. Андерсон, М. Браун, Е. Вайнінг, Д. Веймер, В. Вільсон, Т. Дай, В. Данн, П. Друкер, Л. Пал, Р. Роуз, К. Фрідріх та інші. Теоретико-методологічному обґрунтуванню поняття державної політики, її аналізу, стратегії, механізмам формування і впровадження, використанню сучасних моделей державного управління присвячена низка праць українських науковців, таких як В. Андріяш, О. Безпалова, Т. Брус, О. Валевський, О. Кілієвич, Ю. Ковбасюк, П. Надолішній, В. Ребало, О. Рудік, В. Тертичка та багато інших. Аналіз праць вищезазначених учених вказує на те, що загальне питання державної політики розкрито повністю, проте поняття державної політики у сфері протидії кіберзлочинності сьогодні не розкрито, крім цього, не визначено мету, завдання та принципи державної політики у сфері протидії кіберзлочинності.

Мета і завдання дослідження

Метою статті є визначення на підставі наукових праць поняття й значення державної політики у сфері протидії кіберзлочинності, окреслення та встановлення мети, завдань та принципів державної політики у сфері протидії кіберзлочинності. Реалізація зазначеної мети передбачає виконання таких *завдань*: виокремлення загальних понять «політика», «державна політика» і «державна політика у сфері протидії кіберзлочинності»; встановлення мети державної політики у сфері протидії кіберзлочинності; окреслення завдань державної

політики у сфері протидії кіберзлочинності та характеристика принципів державної політики у сфері протидії кіберзлочинності.

Наукова новизна дослідження

Стаття є однією з перших спроб у результаті комплексного використання актуальних прийомів і методів пізнання визначити мету, завдання та принципи державної політики у сфері протидії кіберзлочинності та сформулювати авторське бачення понять «державна політика» та «державна політика у сфері протидії кіберзлочинності» на основі аналізу наукових праць сучасних учених.

Виклад основного матеріалу

Перш ніж перейти безпосередньо до визначення мети, завдань та принципів державної політики у сфері протидії кіберзлочинності, спробуємо визначитися зі змістом понять «політика», «державна політика», «кіберзлочинність» та «кіберпростір». А. Коробова вважає, що політика починається, перш за все, з ідеї, а вже потім формується та реалізовується [1, с. 15]. Таким чином, зародженням політики є ідеєю тривалого характеру, яка згодом знаходить свою реалізацію у спеціальних законодавчих нормах. Є багато видів і різновидів політики (внутрішня, зовнішня, соціальна, національна, державна, економічна, правова, науково-технічна, культурна, фінансова, військова, кадрова, екологічна тощо). У побуті говорять про «велику» і «малу» політику. У змістовому плані вона може бути прогресивною та регресивною, об'єктивно обумовленою і волюнтаристською, такою, що відповідає назрілим потребам суспільного розвитку, і такою, що суперечить їм. В історії є багато прикладів, які ілюструють серйозні недоліки в політиці, враховуючи свавільні, антинаціональні, терористичні та політичні помилки, що призводять до жертв і страждань людей, тому вони є більш серйозними і жорстокішими, ніж будь-який злочин [2, с. 71–78].

До найбільш поширених визначень поняття «політика» можна віднести такі:

– політика – це осмислена діяльність суспільства у політичній сфері, спрямована на реалізацію, укріплення та досягнення влади [3, с. 156];

– політика – це певна цільова система, яка включає в себе способи досягнення конкретної мети у внутрішній та зовнішній життєвій сферах тієї чи іншої держави [4];

– політика – це галузь соціального життя, пов'язана з відносинами між різними соціальними групами, а його основою є питання завоювання, користування та втримання дер-

жавної влади, це усвідомлена й цілеспрямована діяльність в політиці взаємовідносин країни та народу [5, с. 55];

– політика – це спрямована на досягнення певної мети діяльність людей у галузі влади, держави, міждержавних відносин і вона передбачає існування державних інституцій та інших політичних утворень [6];

– політика – це сфера, де різні соціальні групи взаємопов'язані відносинами у використанні державної влади, а їхні кордони обмежені правами [7];

– політика – це діяльність або бездіяльність державних інститутів, яка є достатньо стабільною, організованою і цілеспрямованою, крім цього, може реалізовуватись прямо чи опосередковано відповідно до конкретної проблеми чи низки соціальних проблем [8, с. 82–83].

Необхідно звернути увагу на більш розширене визначення поняття «політика», надане О. Безпалою, яка вказує на те, що політику в широкому значенні слід розглядати як аргументовану, спрямовану на досягнення певних цілей систематичну діяльність політичних суб'єктів, яка ґрунтується на чітко встановленій ідеї, меті та стратегії, направлених на організацію результативних відносин між суспільством та державою в усіх сферах життя (бюджетній, правоохоронній, науковій, технічній, податковій, соціальній, демографічній, аграрній, монетарній, культурній, екологічній, економічній, митній, антиінфляційній тощо) [9]. Наведене визначення вбачається найбільш повним, оскільки в ньому враховуються різноманітні сфери суспільного життя, що мають важливе значення під час формування політики.

Зазначимо, що в юридичних наукових працях зарубіжних та вітчизняних учених існують багато визначень терміна «державна політика». Наведемо декілька з них.

Державна політика – це діяльність органів державної влади, яка спрямована на досягнення певної мети, а саме: на вирішення суспільних проблем, реалізацію цілей загального значення, розвиток суспільства чи деяких його сфер. Саме тому Л. Пал визначає державну політику як «направлення діяльності або відмова від неї державними органами відносно вирішення конкретної чи серії взаємопов'язаних проблем» [10, с. 22]. Так, у посібнику П. Брауна, присвяченому аналізу державної політики, можна знайти трактування терміна «державна політика» різноманітних зарубіжних учених. Наприклад: «Що уряд робить чи не робить» – Т. Дай (1972 р.); «Зв'язки уряду з його оточенням» – Р. Ейстон (1971 р.); «Довга низка більш-менш послідовних дій та їх наслідки» –

Р. Роуз (1969 р.); «Обраний державними органами напрямок дій, спрямований на певне оточення, який допомагає реалізувати їх можливості чи подолати перешкоди, використовуючи який вони досягають бажаних цілей» – К. Фрідріх (1963 р.); «Прийняття взаємопов'язаних рішень, що стосуються вибору цілей і засобів їх досягнення» – В. Дженкін (1978 р.); «Цілеспрямований курс дій уряду для вирішення певної проблеми чи сукупності взаємозв'язаних проблем» – Дж. Андерсон (1972 р.) [11, с. 14].

Узагальнюючи підходи до визначення державної політики зарубіжними вченими, варто розглянути пояснення цього поняття, наведені Е. Янгом і Л. Куїнінгом:

– державна політика – це діяльність, що реалізується владним органом, який має підстави та законодавчі повноваження на реалізацію такої діяльності;

– державна політика – це відгук держави на реальні суспільні питання, потреби чи проблеми, інакше кажучи, така політика створена для реагування на конкретні проблеми, потреби чи питання громадян, неурядових організацій, таких як суспільство чи громада;

– державна політика орієнтована на ціль, або, іншими словами, намагається домогтися кількох поставлених цілей задля спроби вирішити деякі проблеми, питання або потреби у конкретному суспільстві;

– державна політика – це добре продуманий метод або стратегія, тобто не якась єдине рішення, діяння або реакція;

– державна політика – це рішення вживати якихось заходів, чи навпаки нічого не робити, це означає, що визначена стратегія такої політики може привести до дій, які будуть намагатися вирішити проблему, або ж ґрунтується на вірі, що поточна політика вирішить проблему, тобто не буде вжито будь-яких дій;

– державна політика реалізується одним або групою учасників, інакше кажучи, політика може бути реалізована представником уряду або державним органом чи багатьма учасниками;

– державна політика дає обґрунтовані підстави для дій, тобто, як правило, вміщує в собі логічні пояснення, на які вона опирається;

– державна політика – це не наміри чи обіцянки, це вже прийняте рішення [12, с. 5–6].

Для країн пострадянського простору визначення терміна «державна політика» не локалізується діями єдиного суб'єкта в особі держави, а включає в себе всіх суб'єктів політичного устрою, які мають причетність до об'єкта справи та мають можливість допомогти вирішити конкретні питання [13]. Більш

характерним для української науки є використання терміна «державна політика», що охоплює практично всі напрямки управління державою. Одне з найбільш ранніх поглиблених досліджень державної політики в Україні – це монографія О. Валевського «Державна політика в Україні: методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження». Автор у своїй праці дає визначення терміна «державна політика». На його думку, це дії, які вживаються органами державної влади для вирішення проблем, що максимально сприяють реалізації суспільних інтересів. О. Валевський рекомендує розглядати діяльність, спрямовану на вирішення питань суспільного розвитку, як державну політику [14, с. 21]. Ми можемо погодитись з думкою дослідника, що суспільний розвиток є ключовим фактором розвитку державної політики, проте він не охоплює усі можливі визначення терміна «державна політика».

Думки сучасних учених щодо визначення терміна «державна політика» можна умовно поділити на дві групи. З позиції першої групи державна політика полягає в діяльності/бездіяльності уряду задля досягнення поставлених цілей. Так, на думку В. Андріяша, державна політика – це діяльність органів державної влади, націлена на вирішення суспільних проблем, реалізацію загальнозначущої мети та полягає в розвитку суспільства чи різних його сфер [15]. Схоже визначення наводять автори посібника «Державна політика: аналіз та механізми її впровадження в Україні» за загальною редакцією В. Ребкала, В. Тертички, які вважають, що «державна політика – це відносно постійна, налагоджена, цілеспрямована діяльність або бездіяльність державних інститутів, яка прямо чи опосередковано спрямована на конкретну проблему або ряд проблем, що впливають на суспільне життя» [16, с. 6]. Близьким за змістом до вищезазначених термінів є визначення В. Романова, О. Рудіка, Т. Бруса, відповідно до якого «державна політика – це відносно постійна, налагоджена, цілеспрямована діяльність уряду щодо конкретних питань або потреб, яка реалізується безпосередньо чи опосередковано уповноваженими агентами та має вплив на суспільне життя» [17, с. 12]. Також до цієї групи можна віднести визначення авторів Енциклопедичного словника з державного управління, які вказують, що «державна політика – це дія, яка вживається системою органів державної влади для вирішення ряду взаємопов'язаних питань у певній галузі суспільної діяльності на основі визначених цілей, вказівок та принципів» [18, с. 144–145].

До іншої групи вчених, які відстоюють дещо іншу точку зору щодо трактування державної політики, ми включили науковців, на думку яких державна політика полягає у формуванні та виконанні самої мети, задля реалізації суспільних потреб у певних сферах життя. Як зазначають Ю. Бажал, О. Кілієвич, О. Мертенс, державна політика передбачає визначення потреб, цілей та інструментів для вирішення потреб [19, с. 44]. Їх підтримують і автори навчального посібника «Державне управління в Україні: організаційно-правові засади», які зазначають, що «державна політика – це низка цілей і задач, які на практиці реалізуються державою, та засобів для їх реалізації» [20, с. 157]. Водночас Ю. Ковбасюк, К. Ващенко, Ю. Сурмін переконані, що «державна політика – це ряд загальнозначущих цілей, заходів державно-управлінського характеру, рішень та дій, система виконання державно-політичних рішень (цілі, які встановлює державна влада) та національної системи управління розвитку держави» [21, с. 8].

За словами І. Петренко, в базі сучасної науки державного управління є багато різноманітних підходів, які можуть змістовно наповнити поняття «державна політика», після узагальнення яких ми можемо виокремити характерні ознаки, притаманні цій категорії:

- 1) існує як організована діяльність;
- 2) становить певний порядок цілей, державних заходів, рішень та дій;
- 3) реалізується державою за допомогою органів державної влади;
- 4) спрямована на вирішення соціальних проблем та потреб.

Державна політика інколи поширюється не на все суспільство, зазвичай вона регулює лише деякі сфери суспільного життя [22]. Погоджуємося з точкою зору вчених, наприклад В. Холопова, який вважає, що державна політика в певній сфері – система управлінських впливів взаємопов'язаних і об'єднаних між собою єдиною метою, об'єктом та принципами [23, с. 77].

Важливим фактором у реалізації державної політики виступає чітке та правильне формування мети, завдання та принципів.

З метою науково обґрунтованого формулювання мети, завдань та принципів державної політики у сфері протидії кіберзлочинності необхідно надати визначення таких термінів, як «кіберзлочинність» та «кіберпростір». Звертаємось до Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», в якому зазначається, що «кіберзлочинність – це сукупність кіберзлочинів», а «кіберзлочин (комп'ютерний злочин) – суспільно небезпечне

винне діяння у кіберпросторі та/або з його використанням, відповідальність за яке передбачена законом України про кримінальну відповідальність та/або яке визнано злочинном міжнародними договорами України». Також законодавець надає визначення кіберпростору як середовища (віртуального простору), яке надає можливості для здійснення комунікацій та/або реалізації суспільних відносин, утворене в результаті функціонування сумісних (з'єднаних) комунікаційних систем та забезпечення електронних комунікацій з використанням мережі Інтернет та/або інших глобальних мереж передачі даних¹.

Таким чином, мету державної політики у сфері протидії кіберзлочинності можна окреслити як створення умов для безпечного функціонування кіберпростору, його ефективне використання в інтересах особи, суспільства і держави.

Завдання державної політики у сфері протидії кіберзлочинності полягає в:

- створенні ефективного і зручного контакт-центру для повідомлень про випадки кіберзлочинів та шахрайства у кіберпросторі, підвищенні оперативності реагування на кіберзлочини правоохоронних органів, зокрема їх регіональними підрозділами;
- вдосконаленні процесуальних механізмів щодо збирання доказів в електронній формі, що стосуються злочину, вдосконаленні класифікації, методів, засобів і технологій ідентифікації та фіксації кіберзлочинів, проведенні експертних досліджень;
- запровадженні блокування операторами та провайдерами телекомунікацій визначеного (ідентифікованого) інформаційного ресурсу (інформаційного сервісу) за рішенням суду;
- унормуванні порядку внесення обов'язкових до виконання операторами та провайдерами телекомунікацій приписів про термінове фіксування та подальше зберігання комп'ютерних даних, збереження даних про трафік;
- врегулюванні питання можливості термінового здійснення процесуальних дій у режимі реального часу із застосуванням електронних документів та електронного цифрового підпису;

¹ Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19> (дата звернення: 16.02.2020).

– упровадженні схеми (протоколу) координації правоохоронних органів щодо боротьби з кіберзлочинністю;

– підготовці суддів (слідчих суддів), слідчих та прокурорів для роботи з доказами, що стосуються злочину, отриманими в електронній формі, з урахуванням особливостей кіберзлочинів;

– запровадженні особливого порядку зняття інформації з каналів телекомунікацій у випадку розслідування кіберзлочинів;

– підвищенні кваліфікації працівників правоохоронних органів¹.

Реалізація державної політики у сфері протидії кіберзлочинності в Україні як стану захищеності життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави в кіберпросторі, що досягається комплексним застосуванням сукупності правових, організаційних, інформаційних заходів, має базуватися на принципах:

– верховенства права і поваги до прав та свобод людини і громадянина;

– забезпечення національних інтересів України;

– відкритості, доступності, стабільності та захищеності кіберпростору;

– державно-приватного партнерства, широкої співпраці з громадянським суспільством у сфері забезпечення кібербезпеки та кіберзахисту;

– пропорційності та адекватності заходів кіберзахисту реальним та потенційним ризикам;

– пріоритетності запобіжних заходів;

– невідворотності покарання за вчинення кіберзлочинів;

– пріоритетного розвитку та підтримки вітчизняного наукового, науково-технічного та виробничого потенціалу;

– міжнародного співробітництва з метою зміцнення взаємної довіри у сфері кібербезпеки та вироблення спільних підходів у протидії кіберзагрозам, консолідації зусиль у розслідуванні та запобіганні кіберзлочинам, недопущення використання кіберпростору в протиправних та воєнних цілях;

– забезпечення демократичного цивільного контролю над утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями та правоохоронними органами держави, що діють у сфері кібербезпеки.

¹ Стратегія кібербезпеки України : затв. Указом Президента України від 15.03.2016 № 96/2016 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/96/2016> (дата звернення: 16.02.2020).

Погоджуємося з точкою зору законодавців, які зазначають у Стратегії кібербезпеки України, що «розвиток та безпека кіберпростору, запровадження електронного урядування, гарантування безпеки й сталого функціонування електронних комунікацій та державних електронних інформаційних ресурсів мають бути складовими державної політики у сфері розвитку інформаційного простору та становлення інформаційного суспільства в Україні»².

Висновок

На підставі аналізу вищевикладеного слід звернути увагу на те, що, на жаль, жоден з науковців, формулюючи визначення державної політики, не зазначив ролі громадських об'єднань та організації у формуванні та реалізації державної політики. Наразі громадські організації, громадські об'єднання та громадські спілки відіграють важливу роль у захисті прав і свобод, задоволенні суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів громадян. Тому, на нашу думку, державна політика – це сукупність механізмів та інструментів органів державного управління, місцевого самоврядування та громадських об'єднань, за допомогою яких досягаються поставлені цілі та вирішуються політичні, соціальні проблеми чи загрози задля успішного суспільного життя у відповідній сфері. Отже, державна політика у сфері протидії кіберзлочинності – це діяльність державних органів та громадських об'єднань у сфері протидії кіберзлочинності, спрямована на врегулювання інформаційних відносин, вироблення ефективних дій у протидії кіберзлочинності, посилення зусиль у запобіганні кіберзлочинам та забезпечення безпечного розвитку інформаційного суспільства. Тобто сфера протидії кіберзлочинності є однією з тих сфер суспільного життя, що потребують індивідуального врегулювання за допомогою використання спеціально-правових механізмів та юридичних інструментів. Задля дієвого функціонування державної політики у сфері протидії кіберзлочинності необхідне постійне удосконалення законодавчої та нормативно-правової бази; запровадження сучасних інформаційних технологій у діяльність органів державної влади; регулярне підвищення кваліфікації фахівців у сфері протидії кіберзлочинності; ефективна взаємодія із зарубіжними законодавчими та державними органами.

² Там само.

Список бібліографічних посилань

1. Коробова А. П. Правовая политика: понятие, формы реализации, приоритеты в современной России : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Саратов, 2000. 275 с.
2. Рыбаков О. Ю. Правовая политика как юридическая категория: понятие и признаки. *Журнал российского права*. 2002. № 3. С. 71–78.
3. Политическая энциклопедия : в 2 т. / рук. науч. проекта Г. Ю. Семигин. М. : Мысль, 1999. Т. 2. 750 с.
4. Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. Київ : Укр. енцикл., 2002. Т. 4. 629 с.
5. Тлумачний словник з теорії держави та права / авт.-упоряд. К. Г. Волинка. Київ : Магістр – XXI сторіччя, 2006. 112 с.
6. Волчан О. Ф. Политика как феномен общественной жизни. *Культура народов Причерноморья*. 2002. № 36. С. 161–166.
7. Гнатенко А. И. Теоретико-правовые аспекты политической функции государства. *Современное право*. 2010. № 2. С. 44–47.
8. Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. Київ : Основи, 2002. 750 с.
9. Безпалова О. І. Концептуальні засади державної політики у правоохоронній сфері. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2012. № 2 (57). С. 8–16.
10. Пал Л. А. Аналіз державної політики / пер. з англ. І. Дзюби. Київ : Основи, 1999. 422 с.
11. Пол Браун М. Посібник з аналізу державної політики / пер. з англ. Л. Тарахан, М. Зарицька, Р. Ткачук, Л. Малець. Київ : Основи, 2000. 243 с.
12. Янг Е. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики. Практичний посібник для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі / пер. з англ. С. Соколик ; наук. ред. пер. О. Кілієвич. Київ : К.І.С., 2003. 120 с.
13. Музиченко Г. В. Державна політика України: основи визначення та аналізу в межах політичної науки // Global International Scientific Analytical Project : сайт. URL: <http://gisap.eu/ru/node/504> (дата звернення: 15.02.2020).
14. Валевський О. Л. Державна політика в Україні: методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження : монографія. Київ : НІСД, 2001. 242 с.
15. Андріяш В. І. Державна політика: концептуальні аспекти визначення. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2013. Вип. 9. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=626> (дата звернення: 15.02.2020).
16. Державна політика: аналіз та механізми її впровадження в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. В. Ребкала, В. Тертички. Київ : НАДУ, 2000. 232 с.
17. Романов В. Є. Державна політика: аналіз та механізми її впровадження : посібник / за заг. ред. В. Є. Романова, О. М. Рудіка, Т. М. Бруса. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2003. 72 с.
18. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. Київ : НАДУ, 2010. 820 с.
19. Економічний розвиток і державна політика : навч. посіб. / Ю. М. Бажал, О. І. Кілієвич, О. В. Мертенс та ін. ; за заг. ред. Ю. І. Єханурова, І. В. Розпутенка. Київ : УАДУ, 2001. 480 с.
20. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади : навч. посіб. / Н. Р. Нижник, С. Д. Дубенко, В. І. Мельниченко та ін. ; за заг. ред. Н. Р. Нижник. Київ : УАДУ, 2002. 164 с.
21. Державна політика : підручник / редкол.: Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін, та ін. ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ : НАДУ, 2014. 448 с.
22. Петренко І. І. Сутність державної політики та державних цільових програм. *Віче*. 2011. № 10. С. 23–25.
23. Холопов В. Государственное и муниципальное управление : учеб. пособие. Ростов н/Д. : Феникс, 2010. 364 с.

Надійшла до редколегії 19.02.2020

ДИДЕНКО А. С. ЦЕЛЬ, ЗАДАЧИ И ПРИНЦИПЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОЛИТИКИ В СФЕРЕ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ КИБЕРПРЕСТУПНОСТИ

В статье рассмотрены основные научные труды современных ученых в области государственной политики и приоритетные принципы государственной политики в сфере противодействия киберпреступности. Проанализированы научные взгляды, которые раскрывают понятие государственной политики. Сформулировано авторское видение терминов «государственная политика» и «государственная политика в сфере противодействия киберпреступности». Указаны цели, задачи и принципы государственной политики в сфере противодействия киберпреступности.

Ключевые слова: государственная политика, государственная политика в сфере противодействия киберпреступности, киберпреступность.

DIDENKO A. S. PURPOSE, TASKS AND PRINCIPLES OF THE STATE POLICY IN THE FIELD OF COMBATING CYBERCRIME

The extremely rapid development of an information-aware society requires the effective regulation of the state policy in the field of combating cybercrime. The rapid development of technology creates new opportunities in the use of information space, but new opportunities entail new threats in this area. In order to prevent and develop an effective mechanism to repel existing and future threats in the field of cyberspace, it is necessary to study the purpose, tasks and principles of the state policy in the field of combating cybercrime.

The purpose of the article is to define the concept of the term of “politics”, in a broad sense, the concept of “state policy”, on the basis of scientific works of scholars, setting the tasks of the state policy in combating cybercrime.

The methodological basis of the study is modern general and special methods of scientific cognition, the use of which is determined by a systematic approach.

The author of the article considers the scientific works of foreign and domestic scholars who have studied the concept of politics and the concept of state policy in a broad sense. The author has formulated own vision of the terms of “state policy” and “state policy in the field of combating cybercrime”. The study found out that the purpose of state policy in the field of combating cybercrime is to create conditions for the safe operation of cyberspace and its effective use in the interests of individuals, society and the state. The list of tasks of the state policy in the field of counteraction to cybercrime is formulated. It was found out that the purpose and tasks of the state policy in the field of combating cybercrime determine the system of principles, which should be the basis for such a policy. The priority system of principles of the state policy in the field of combating cybercrime is highlighted. The publication will be useful for students, cadets, teachers, post-graduate students and doctoral students of higher education in the field of jurisprudence, as well as anyone interested in the state policy in the sphere of combating cybercrime.

Key words: state policy, state policy in the field of combating cybercrime, cybercrime.